



REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ  
 CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ  
 Espanya, 3 pessetes l'any; Estranger, 5 francs.

Fàbrica de Radiadors per a Automòbils

UNICA CASA  
 A ESPANYA

**Ricard Corominas**

Proveïdor de la Reial Casa

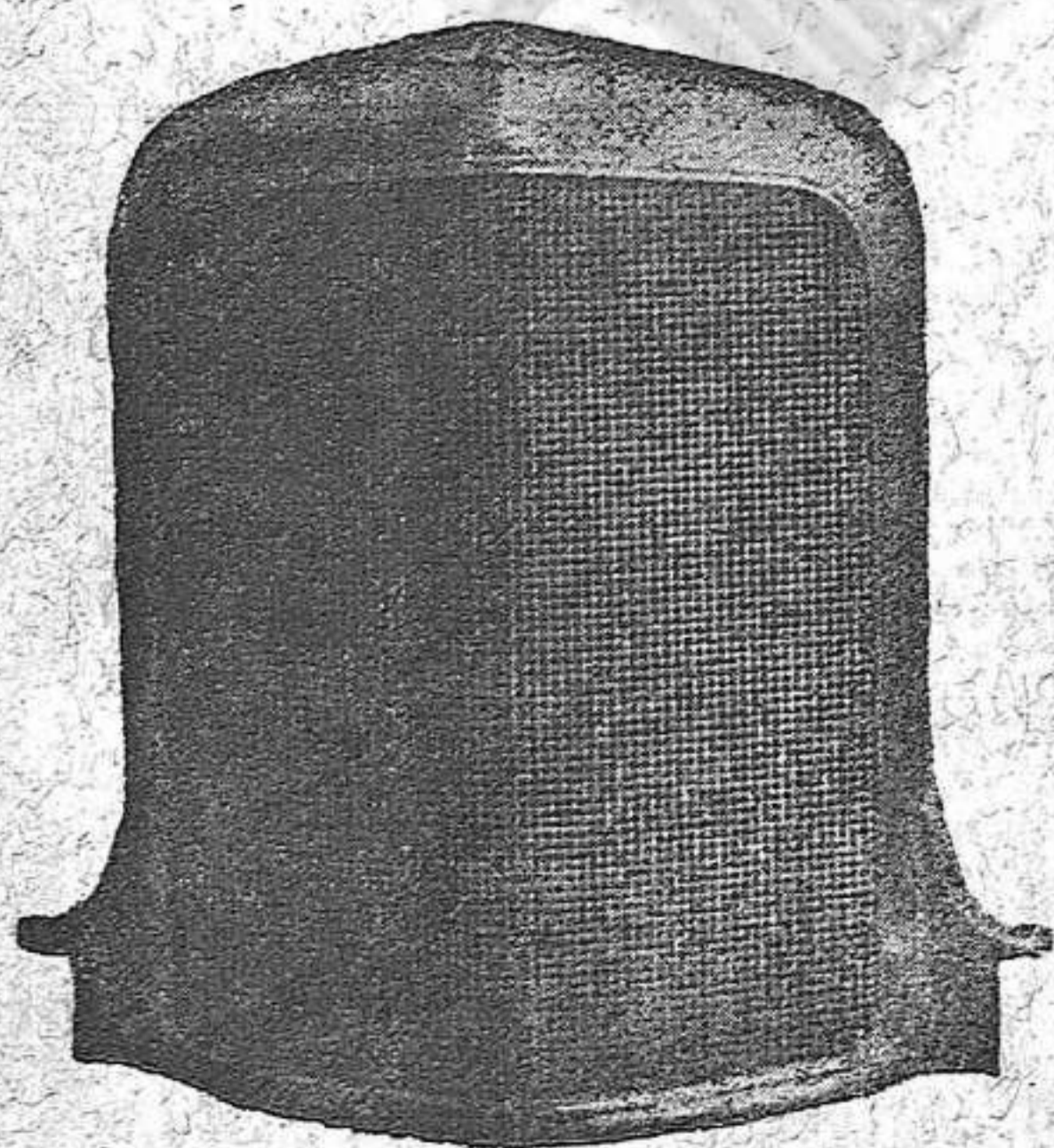
Reparació dels mateixos.

Fars, Botzines, etc. etc.

Argüelles Granvía Diagonal, 458 - Telefon 7788

**BARCELONA**

Fàbrica a Madrid, Monteleón, 28 - Telefon 3584



# MAGÍ VIÑALS

TRANSPORTS I ADUANES

*Carrer Cristina, 2*  
*- Barcelona -*

TELÉFON, 1692

*Cases a Port-Bou, Cer-*  
*:bère, Irún i Hendaya:*

---

---

## Mobles : Artístics

# BUSQUETS

Ciutat, 9  
BARCELONA

Premiats amb les més altes Recom-  
penses en totes les EXPOSICIONS.

Dues primeres medalles  
Barcelona 1907.

Decoració. Grans existències. Nous models en tots els estils.

*TALLERS : Bellafilla, 3 i 5. - BARCELONA.*

— TELEFON 2.314 —

---

---

SERVEI FIXE I SETMANAL DE  
BARCELONA A ROSAS

I VICE-VERSA, AMB ESCALA A  
S. Feliu de Guixols i Palamós  
— PEL VAPOR —

## N. AMPURDANÉS

Sortida de BARCELONA: Tots els Dimecres.  
Id. de PALAMOS: Tots els Dissabtes.

CONSIGNATARIS: Barcelona, D. Enric Freixas, Cristina 5,  
(baixos). Telefon, 1585. — St. Feliu de Guixols, D. Joan For-  
tó. — Palamós, D. Félix Ribera. — Rosas, D. Josep Rahola.

# ALFOMBRES - TAPICERIES

Tot quant se fabrica a Europa per a decorar, se troba en els  
GRANS MAGATZEMS AL ENGROS I AL DETALL

## Blanco y Bosch, de Barcelona

Plaça de St. Jaume, Call 21, S. Honorat, 1 i 3  
i Fruita, 2. TELEFON 190.

Grans existències.

Ultimes Novetats.

Preus sens competència.

Importació directa de Tapiços, Smirna i  
Perses (Orient). Ultimes creacions, estil  
antic, en Damasc, Velluts, etc. Jocs com-  
plets de Cortinatges, Stores, *Visillos* i  
Cobrellits de Tul i Puntetes per a Dormitori.

**Tapets, Pells, Mantes, Edredons.**

Tallers de Roba Blanca per a taula i llit  
i demés articles de Llenceria, Gèneros  
de punt, Camiseria i Equips per a  
senyor i senyora.

**NOTA.** Es convenient per a les car-  
petes saber les mides de l'habitació.

GRAN TALLER DE CERRALLERIA

D'EN

JOSEP RAMIO

Plaça de la Murada, 4 :: PALAMOS

Construcció i reparació de màquines de totes classes, especialment per a la indústria suro-tapera : Instal·lació de molins de vent, bombes per a aixecar aigua, etc.

ACCESSORIS PER A MAQUINES DE TOTES CLASSES

**Adroher Germans**

Telefon, 212. Apartat, 18.

Telefon interurbà, 3.

— GIRONA —

Maquinaria elèctrica.

Material elèctric.

**Dintre de poc**

quedarà reformada la

Perruqueria de

n'Albert Bañeras.

**: GALLINES :**

i demés aus de corral, se crien grasses, bones i més ponedores, usant

≡ AVIOL MASVIDAL ≡

UNIC PATENTAT. - Cura radicalment el « Moquillo » (brom), verola i mal de coll. - Es la salvació dels polls i fa la riquesa dels avicultors.

De venda a PALAMÓS: Casa Comerç de D. NARCIS FONT, Carrer Major, 9

Representant per a Espanya: M. NOLLA ROVIRA, Ponent, 30, 1.er - BARCELONA.

**FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics**

**Tomàs, Solés i C.<sup>ia</sup> en Cta.**

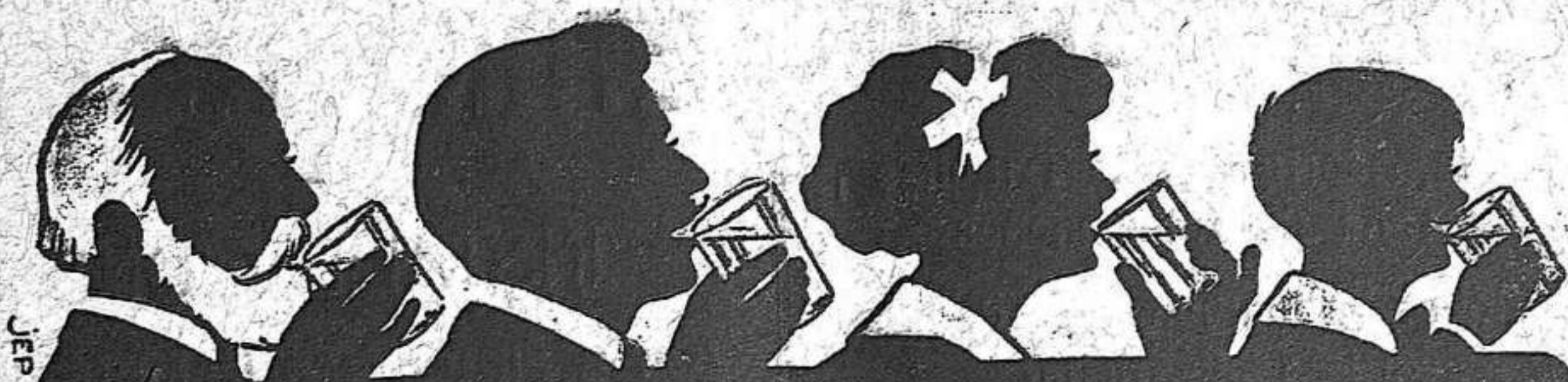


CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telefon Urbà n.º 242

Telefon Interurbà per a conf. n.º 6





## Un agua mineral para todos

tan bienhechora y tan eficaz como la mejor agua mineral, bebida en el manantial mismo, que debéis beber a toda edad, en todo momento del día, durante o después de las comidas, estéis o no enfermos. Eso es la que obtendréis vosotros mismos, haciendo disolver en un litro de agua ordinaria un paquete de

## Lithinés del Dr Gustin

Esta agua de tal modo mineralizada, es deliciosa para beber y aún pura. Ligeramente gaseosa y muy refrescante, se mezcla a todas las bebidas y principalmente al vino, al cual dá un sabor exquisito. Por sus propiedades radio-activas y curativas, esta agua mineralizada previene o cura en su misma casa a los que hacen de ella un continuado y regular uso, en las afecciones de

**Riñones, Vejiga, Hígado, Articulaciones**

Los Lithinés del Dr Gustin, se venden en latas metálicas en todas las farmacias del mundo.

**12 PAQUETES hacen 12 LITROS de agua mineral, por UNA PESETA.**

214 bis

# WERTHEIM

Màquines per a cosir i brodar.—Rectilínees per a fer mitges i altres gèneres d'aquest punt.— Són ben conegudes en tot el món per la seva

*marxa silenciosa, sa perfecció incomparable, sa afinació extremada i son moble elegant;*

Reuneixen tots els perfeccionaments més recents i constitueixen un article de primera novetat. Vendes a plaç i al comptat.

Direcció general: Aviñó, 9 **BARCELONA**

Representants en tots els pobles. - A Palamós:

**OLAGUER LLORENS**

Cervantes, 26 i Carretera Girona, 25.

**PALAMÓS**

## JOSEP COMAS

Envelats, Cortinatges, Tribunes i Adornos de totes menes.

Artístiques il·luminacions de gas acetilè i electricitat.

GIRONA: Carrer de la Barca, 17.

BARCELONA: » Lancaster, 2.

## IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de **Francisco Francés**

Reconstrucció i reparació de Dentadures Artificials.

Dentadures d'or : Treballs de pont : Coronès d'or

PREUS MODICS.

Plaça de la Murada, 5. Palamós.

## EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per a aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :

## LA GUTENBERG

IMPREMTA : LITOGRAFIA

I : ENQUADERNACIONS

CARRETERA DE GIRONA, 25 I 27

: : PALAMÓS : :

## DISPONIBLE

# Sucursal de Jaume Mas Galtés

Major, 1 PALAMÓS

Queviures, Ultramarins, Colonials, Conserves de tota classe.

• CAFÈS • TORRATS • DIARIAMENT •

VINS, XAROPS i LICORS de varies marques i preus.

# LA BENGALINE PINTURA ESMALT

*Corts, 653 - BARCELONA*

**CH. LORILLEUX Y C.<sup>a</sup>**

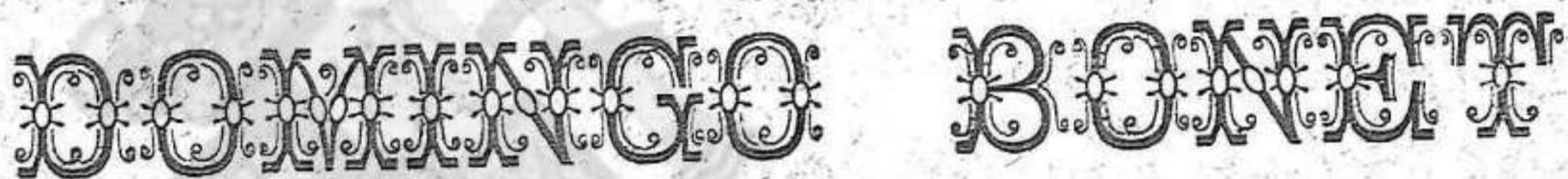
---

## H. IBÉRICA DEL PADRE HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEF ROCA**  
Comte Assalt, 11 i Lancaster, 2. **BARCELONA**

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisava als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les estacions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si es que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els deixa davant el carrer Conde del Asalto.



SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONNET

Anís refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'industria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Productes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bascules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona.

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS



ANIS "CRIOLLA"  
y Rhum VICTORIA

# Licor Ferro - Quina CALISAY

Exquisit i suau licor de sa-  
bor agradable i de puresa  
garantida.

Composició aprovada i re-  
comanada per varis Labora-  
toris Municipals i nombro-  
ses eminències mèdiques.

Beguda higiènica ideal, de  
fama mundial.

El seu ús facilita les digestions penoses, fortifica el sistema  
nerviós i retorna les energies i forces perdudes a l'organisme  
debilatat per malalties o treballs excessius.

Premiat en totes les exposicions i  
concursos nacionals i estrangers.

POT DEMANAR-SE  
PER TOT ARREU.

## Viuda i fills de Magí Mollfuleda

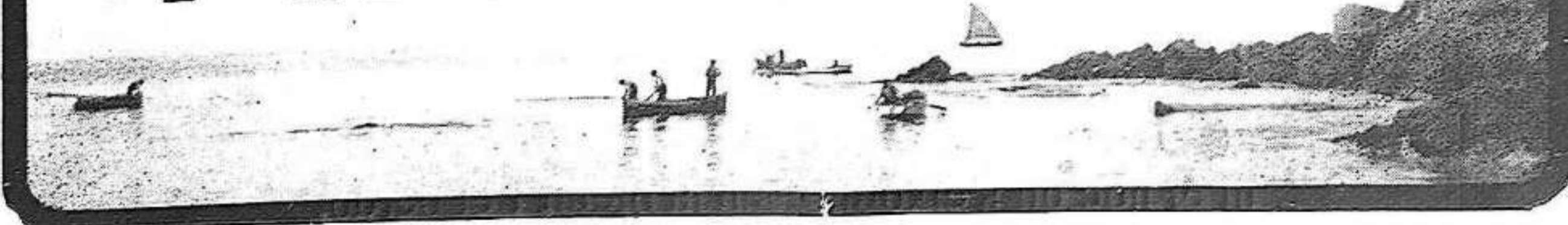
ARENYS DE MAR (Barcelona)

Tingueu compte amb les falsificacions.

Rebutgeu les imitacions.



# MARINADA



CASTANYERS DE FITÓ

Clixè de n'Andreu Ribera.

# El temple devastat

Premi de la Viola d'or i argent en els Jocs Florals de Barcelona

Per fer-se lliure pas els monstres de la guerra  
fins han enderrocat el temple del Senyor;  
apar que en son camí no vulguin en la terra  
ni el lloc on s'eixopluguen la pietat i el perdó.

Ara en el mar de runes de tota l' encontrada  
no's veu l'ombra serena de l'altiu campanar,  
i ès orfe el caminant de l'hora esperançada  
que els passos li enfortia veient-lo terra enllà.

Ni rastre n'ha quedat; les campanes caigudes  
són de gairell per terra, retorçat el batall,  
i al vespre i al matí, pel terraçà, són mudes  
les veus que l'avisaven pel repòs o el treball.

Per l'alterosa volta aon s'hi recollia  
la veu dels penitents i el perfum de l'encens,  
ara s'hi aboca hardida tota la llum del dia,  
hi porta ara la nit el seu misteri immens.

Sols queden del gran temple parets esbalandrades,  
una capella que altra amb l'altà aparedat,  
i, en desiguals rengleres, les columnes fumades:  
talment romeus de pedra que imploren pietat.

Grans piles de desferres d'altars i vidrieres,  
fragments d'imatges santes a qui el foc fou clement,  
i allà en el presbiteri, eixampla ses boqueres  
una gàrgola dreta que riu grotescament.

D'un munt de pedruscall, prop de la portalada,  
curull d'aiga de pluja destaca el beneiter,  
i allà on les mans cercaven l'aiga santificada  
s'hi abeuren, folls de set, els goços del carrer.

Més del sagrat recinte que profanà la guerra  
no n'ha desertat pas l'halè de l'infinít,

i un ambient de dolcesa que no és d'aquí en la terra  
fa doblegar els genolls i aixeca l'esperit.

Els monstres de la guerra l'han destruït el temple;  
més, hi ha el Senyô en les runes que al Pare està preguntant  
i amb els braços estesos entristit les contempla  
dient com al Calvari: no saben lo que fan.

RAFEL FOLCH I CAPDEVILA.

## Pit i fòra

ENTREMÈS.

### ESCENA V

Don Baldiri i l'oncle Pau.

Aquest figura ser en Venanci; porta frac, i vesteix de gran etiqueta; perruca negra amb grans entrades mig a la romana, bigoti negre de puntes altes. Entren els dos pel fons, precedint en Baldiri.

BAL. Entri, entri sens compliments. Suposo que vostè és en Venanci, el fill del Doctor Pons, de Tarragona.

PAU. Son fervent servidor.

BAL. Oferint-li cadira. Segui. Ho fan els dos. Tant la nena com jo l'esperàvem amb ansia; ella no'm callava mai.— «Encara no ve, encara no ve aquest jove?»

PAU. Apart. Embustero! Alt. I jo?.. Com m'he decandit!.. El tren m'ha portat entre els fulgurants torbellins de son vapor, però jo trobava que no corria prou! Em semblava viatjar en una idíllica carreta a la que hi haguessin junyit el bou Apis, i lo que jo desitjava eren les poderoses ales del Pegàs, al corcer d'Apol·lus, per' qué em portessin ràpidament al temple d'Himeneus.

BAL. Un xic sorprès. Ja hi anirem al temple, ja!.. Però em sembla que amb el tren es va més depressa que a cavall...

PAU. El carro del Sól cada vintiquatre hores dóna la volta al món.

BAL. Deu anar amb allò sense fils.

PAU. No; va amb l'imaginació, aquesta boja que sens moure's del despreciable recó on l'ha posada la divina gracia, corra, volta, gira, s'atropeïlla, en un segon va a Amèrica, torna, al minut ja és a l'Àsia, fuig de la terra, vola pels espais siderals i retorna disposada sempre a noves i més altes empreses.

- BAL. *Apart.* Que pobles anomena ! *Alt;* no sabent que dir. Sí, que... ja li dic jo, que... que sí, que... que va depressa ! *Mudant conversa.* I que tal, que fan per Tarragona ?
- PAU. La seva germana tan sana i tant bona... Desgraciadament, trigarà a morir-se !
- BAL. *Estranyat.* Com, desgraciadament ?
- PAU. Sí ; i no ho dic per mi, sinó per la filla de vostè, a qui el llunyà falliment de sa tia, retardarà les avingudes auríferes del riu Pactolus...
- BAL. *Apart.* Diu moltes coses que no les entenc aquest home ! *Alt.* I el seu papà ?
- PAU. No me'n par-li. Es un cuc de terra !
- BAL. *Apart.* Si que porta afecte a la família !
- PAU. Es un home positivista... golafre... gens intel·lectual... *Com una gran cosa.* Figuri's que no sab lo que és un endecasíl·lab !..
- BAL. *Esgarrifat, còmicament.* Que'm diu ara ? Es possible ?.. *Apart.* Tampoc ho sé jo !
- PAU. Avui el coneixerà.
- BAL. Ha vingut amb vostè ?
- PAU. Desgraciadament !
- BAL. També ? *Apart.* Tot lo de la família són desgracies !
- PAU. Sí ; la seva presencia espanta les boirines d'or i rosa que irisen l'intel·lecte.
- BAL. *Apart.* Amb que's menja això ? *Alt.* I per qué no ha vingut amb vostè ?
- PAU. Perqué no's pot despendre de la vil materia.
- BAL. *Apart.* Necessitarem intèrpret per a entendre'ns.
- PAU. Ha dit que li precisava lastrar el ventrell i proveir-se de materia destructora dels ulls de poll.
- BAL. Content perquè ho ha entès. Ah ! A mi també em fan patir molt, quan senyala pluja...
- PAU. Aixecant-se. Vostè també ?.. També és un ser ínfim, despreciable, prosaic, lligat a la terra i cau d'immundícies ?
- BAL. Aixecant-se també. *Apart;* un xic amoscat. Qué diu ara aquest home ? Vejam si m'hi hauré de formalitzar !
- PAU. Però, deixem-nos d'impures disquisicions. Vostè no m'interessa.
- BAL. Gracies, home !
- PAU. Ont és la desitjada ?
- BAL. Qui, diu ?
- PAU. Ella : l'etern femení,
- BAL. Ah ! la noia ?
- PAU. Digui'n la noia, si vol : jo'n dic la Deessa !
- BAL. *Anant a la porta dreta.* Surt, noia, que ja és aquí en Venanci.

## ESCENA VI

Els mateixos.— Ramona, plorosa, per la porta de la dreta.

RAM. Apart. Quina desgracia : no ha fet cas de la carta !

BAL. Aquí li presento la meva filla.

PAU. Fent un crit est rident. Ah ! Ja has vingut!

RAM. Ofesa. Quina franquesa ! Que'm coneix, per ventura !

PAU. Sí ; ets l'eterna... la de sempre... la Julieta d'aquest Romeu, la Beatriu d'aquest Dant, l'Isabel d'aquest Marsilla... la Margarida d'aquest Saldoni !

BAL. No, s'equivoca : la noia es diu Ramona.

RAM. Reconeixent-lo; apart. Es l'oncle Pau !

PAU. El nom és lo de menys... però és ella ! La dels somnis color de rosa, la de l'escala de corda que el vent balandreja, la del cant de l'alosa a l'apuntar l'aubada...

BAL. En aquesta hora sempre dormim encara.

PAU. Més ella dorm pensant en mi, somniant amb l'heroi que inflama la seva passió, amb aquell que l'ardent vol de la fantasia il·lumina amb raigs destriats de la cabellera del sol, perfuma amb l'incens de les flors boscanes i pinta amb els colors de l'Arc de Sant Martí !..

RAM. Doncs, cregui que no hi entenc rès en pintura !

PAU. Interrompent-la. Calla !.. No diguis rès... que et veig les ales !..

BAL. Qué diu que se li veu ?..

RAM. A mi ?

PAU. Amb exaltació creixent. El fill de Venus Cytherea, la deessa nascuda de les escumes del mar, el nen alat, orb, entremaliat... te les ha deixades i t'ha donat la seva sageta d'acerada punta, forjada pels Cíclops en les ferreríes de Vulcà, perquè amb aquesta sageta, matadora de voluntats i no de vides, em ferissis el cor !..

BAL. La nena mai ha gastat armes de cap mena ! Això és acumular-li !

PAU. A Ramona. Vina als meus braços ! Tantdebó que estrenyen-te amb ells i tu amb els teus ofegant-me, exhalem l'últim sospir, confonent-se nostres perfumats halès, al apagarse'ns la vida !..

RAM. Ara hi corro !

BAL. Escamat. Ui, ui, jove, que va depressa ! Apart. Aquest xicot és boig!

Alt. Hi estem molt bé al món, nosaltres !

PAU. A Ramona. No'n faci's cas de ton pare...

BAL. Bé ! Gracies, home !

PAU. No dissimuli's més, que no'ns veu ningú !

RAM. I el papà ?

PAU. Ell, rai! Es un ximple!

RAM. Qué diu, ara?

BAL. Apart. Em sembla que això acabarà malament!

PAU. A Ramona. Deixa que per la teva boca llisqui el rajolí endolcidor de la vida!.. Oh, hermós papelló d'irisats matisos que revoloteja a mon entorn!.. En mon càlzer hi guardo la rica substància de la mel d'Hymetus!.. Crema't les ales al foc de ma passió, riu i plora, viu i mor, frueix i pena... que tot això és l'amor!.. Sentiment terrible que des de l'Eufrates fins al Llobregat, que des del Tibidabo a l'Himalaia, es desencadena, tant, en el fons dels més xardorosos cràters com en les més nevades congestes!.. que ho embogeix tot, aixís el caps coberts pel cotó fluix dels anys, com els que encara hi tenen el borriçol del niu! Segueix, sempre exaltat, en prosa i en vers.

« Trobadors d'eixa terra, aquells que un dia,  
amb cèlica harmonía,  
el fets cantàreu de son noble esforç!  
Gillem Gibert, Ausias Marc i Jordi,  
deixeu-me el plectre perquè jo recordi  
un temps que encara nos ubriaga els cors!.. »

BAL. A Ramona. Qué demana?

RAM. El plectre.

BAL. I que és això?

RAM. Una eina que gasten els poetes.

BAL. Doncs no n'hi a cap a casa.

PAU. « Pere el ceremoniós! Oh, Pere Comes!  
deixeume vostres ben trempades plomes  
perquè el foc de l'amor pugui cantar! »

BAL. No's cansa mai de demanar!

RAM. Els poetes sempre han sigut pidolaires.

BAL. Doncs em sembla que no farà per casa.

PAU. Canviant d'idea. Oh, dòna, dòna!.. Ai, les dònes!..

« Mon cor han enganyat, m'han pres la vida,  
mon amor han trait, i la fè em falta!..  
Per xo vull ofegar totes mes penes  
en rius de vi i extremituts de cossos! »

BAL. Alarmat. Qué diu ara aquest home?

PAU. Tu, dòna, que em somrius; tu que em contemples,  
tu, com Friné, bellíssima escultura  
de gènesis mortal obra perfecta;  
qué vols per' beure? El líquid or d'Espanya,  
ardent producte d'andaluça vinya,

o les perles que forma el vi de França,  
quan cau dintre del got, llençant escuma?»

BAL. La noia sempre ha sigut aigadera. Apart. Es rematat!

PAU. A Ramona, Com te dius?

BAL. Ja li he dit.

RAM. Ramona.

LLUÍS PUIGGARI.

*(Continuarà).*

## L'infant i l'ocell

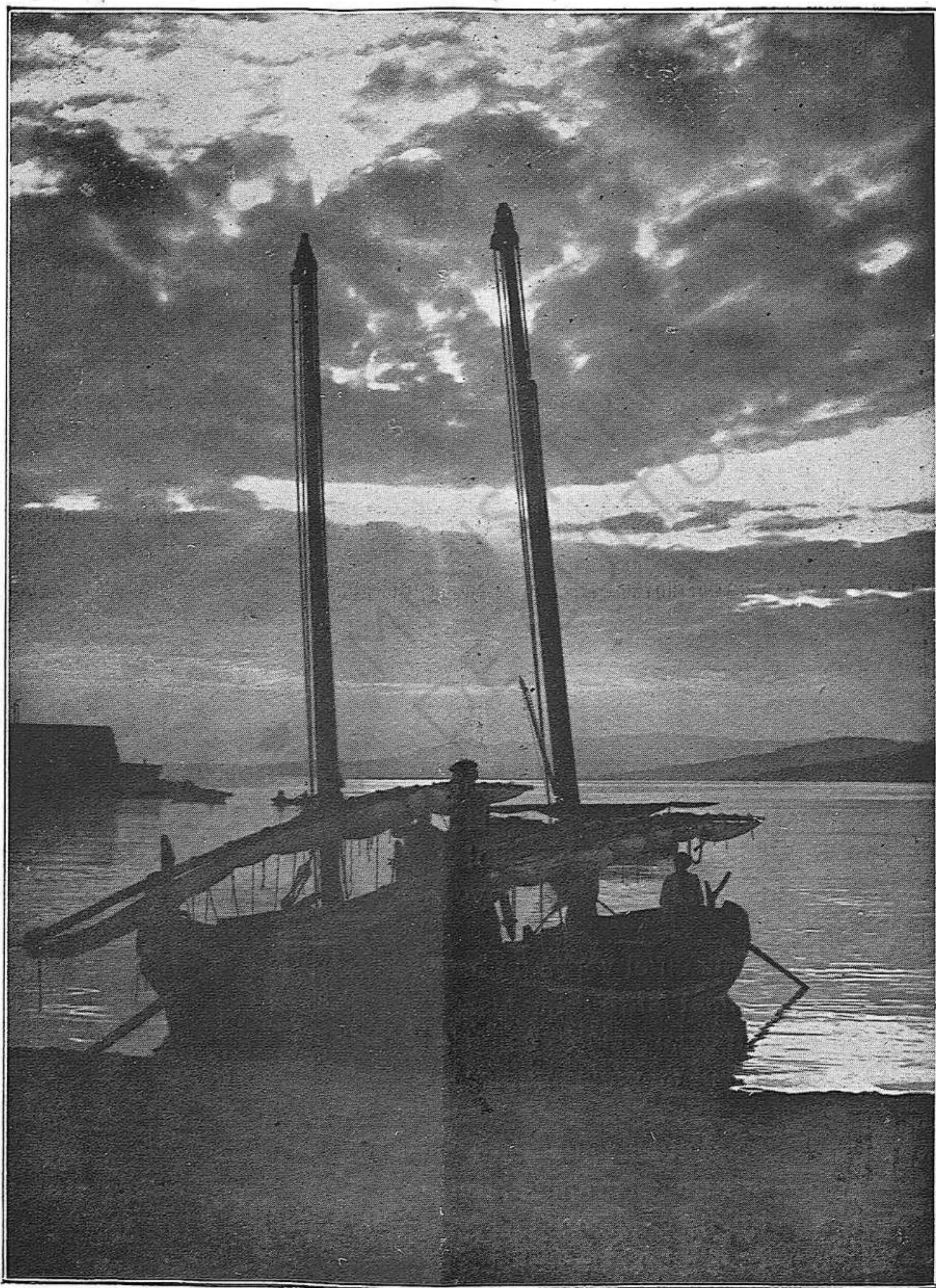
Infantó, qui sèus al braç  
de la teva jova mare,  
infantó rosat i gras,  
com ès que plores encara?

Ella et canta una cançó  
i tu no vols escoltar-la.  
Ai, ta vida ès la millô!  
Després hauràs d'enyorar-la.

Veus en el vergê un ocell,  
saltant entre refiledes?  
Ta existencia ès com la d'ell,  
infant de galtes gemades.

Car, si ell canta en el vergê,  
altres cants ritmen ta vida  
i el braç qui et du en alt també  
ès una branca florida.

JOAN DRAPER.



POST NUBILA PHOEBUS

Èlixè d'en Joan Bta. Camós.





## La pau

Pagès, bon pagès,  
remou bé la terra,  
treballa en la pau  
i oblida la guerra.

Les teves suors  
veuràs ben pagades  
quan cullis el fruit  
en altres jornades.

Que trista és la sort  
del món que es baralla!

Que bella la pau  
d'aquell qui treballa!

Pagès, bon pagès,  
la guerra detesta,  
de fam i de mort  
horrible tempesta.

Treballa amb dalit  
i estima Natura,  
que amor i treball  
són fonts de ventura.

SANTIAGO COSTA I ROCA.

Il·lustració d'en Francisco Vidal.

## L'unitat de Catalunya

La festa que per iniciativa de la Lliga Regionalista se celebrà a Barcelona el dia 21 de Maig, fou veritablement una manifestació de l'unitat de la pàtria catalana. Aquelles cinc mil persones qui s'ajuntaren al Parc Güell en un àpet de germanor, i les moltes qui acudiren a contemplar tan bell espectacle i escoltar els oradors, sentien batre llurs cors a l'impuls d'un mateix sentiment i una mateixa idea imperava en llurs cervells: l'amor a Catalunya, i la necessitat de que sigui lliure i forta, autònoma i rica. Aquesta amor i aquesta aspiració és natural que la tinguin tots els catalans, i no hi ha dubte que els qui són concients la senten i l'experimenten.

No és altre al meu entendre el veritable sentit de la festa.

L'unitat no vol pas dir uniformitat com alguns han vingut a suposar. El pastor del Pirineus és molt diferent del pescador del golf de Sant Jordi; el pagès del camp de Tarragona no té pas el mateix ideal de vida que el teixidor del pla de Barcelona, i entre el marxant de bestiar qui concorre a les fires de Solsona i traspassa a voltes les muntanyes pirinenques i el marxant de taps de Palamós o Sant Feliu de Guixols hi ha també diferències essencials en la manera de ser i la manera de viure. Però tots ells, en exposar llurs idees i en manifestar llurs sentiments, ho fan sense traduccions qui, a voltes, desvirtuen aquelles idees i aquells sentiments, i s'entenen perfectament els uns als altres; tots se valen d'una mateixa parla. Tots ells habiten un mateix territori i se senten germans de raça. Dins de les varietats que la llibertat fa nèixer, estimen tots aquest principi de llibertat com a fonament de l'organització familiar i de la contractació. Tant els urbans com els rurals comprenen perfectament les explicacions dels polítics catalans tan difícils de comprendre per molts savis del centre de la Península. I en tots ells, encara que amb diverses gradacions, predomina el sentit pràctic com a guia de les determinacions de la voluntat.

I aquesta unitat que existeix entre els catalans d'avui, a pesar de les diferències apuntades i de les que es manifesten en les aspiracions polítiques i socials, existeix també entre nosaltres i els nostres avant-passats, amb tot i les revolucions que, sobre tot, en l'aspecte econòmic han fet canviar tan extraordinàriament la manera de ser i la manera de viure.

Tots els catalans qui estudien l'història de la nostra terra, la senten i la comprenen aquesta unitat. Tots gaudim llegint les gestes dels períodes gloriosos, i tots patim quan ens enterem de les desgràcies de l'època de decadència. Sentim que són ben nostres els comtes reis de la dinastia catalana, els Montaner i Desclot, els Ausias March i Pere Roig, els Lull, Eximenis i Vi-

ves, els Fivaller, els Clarís, i els Casanova; els nobles i els pagesos, els ciutadans, els menestrals, els mercaders, els navegants, que cada ú, a la seva manera, contribuïren a engrandir la nostra patria.

L'afirmació de l'unitat de Catalunya no porta, doncs, la pretenció de voler imposar una organització uniformista en totes les contrades de la nostra terra. És una afirmació necessària per a desvirtuar les divisions que els governs feren, inspirant-se en un criteri matemàtic i antibiològic: cal fer-la per a que ressurti clarament l'idea de que la divisió provincial no té altra realitat que l'administrativa, i no respòn a les diferenciacions que existeixen entre els catalans de cada una de les contrades, les quals diferenciacions no tenen prou força per a negar l'unitat suprema de Catalunya.

MARTÍ ROGER.

## Anyorança

...jo voldria retrobar-la pels jardins  
quan avença lentament l'hora daurada  
cap al lluny, incendiant el bosc de pins  
d'olorosa cabellera esperrucada.

Lleu trepig esmentaria pels camins  
plens de sorra, amb qualque flor abandonada,  
i d'atzar penetraria endins, endins...  
a besar, de genollons, sa lleu petjada.

A un recó, sobre les lloses del pedriç  
sangnaríen els geranis, i en les altes  
barbacanes les colomes niaríen.

Sentiria un braç al coll, i el fregadiç  
d'una blonda cabellera per mes galtes...  
I els meus ulls amb dos gotims la rosaríen.

XAVIER CARBÓ I MAIMÍ.

## Crònica local

Afortunadament, han merescut respecte el plàtans qui ombregen el kilòmetre de carretera de Palamós a l'estació de St. Joan de Palamós, on se toquen les cases d'ambdós pobles. Jo voldria que aquells qui no aprecien els arbres i les flors com motiu ornamental, se fixessin ara amb la bellesa dels carrers palamosins, ostentadors d'aquell agençament. Dels plàtans sacrificats s'es perdut un carregament, a conseqüència de la guerra submarina.

La guerra submarina fins ha arribat a les aigües de Catalunya. A unes 35 milles del Cap de Sant Sebastià, un submarí austríac detingué el bergantí goleta italià «Fabricotti F.» Els captius, segons declaració del capità, foren obligats a cedir petroli i teia per la crema de llur nau. La nau en flames s'enfonsà i els naufragats amb el valiment de brújula, sextant i carta que reberen de l'enemic, navegaren en llanxa, qui no era salva-vides, fins a tant que foren recollits pel vaixell italià «I due amicci» i menats al nostre port el dia 21, a hora meridiana.

Era just el dia de la gran festa de l'Unitat Catalana a Barcelona, a la qual, per manca de lloc, sols poderen acudir dos palamosins: el nostre director, en Martí Roger i el propietari en Francisco Torrent. Jatsia que l'entusiasme dels qui volen restaurar la llibertat catalana sia sempre viu, las festes grandioses on se congreguen milers de compatricis a l'impuls d'un mateix pensar, tenen la virtut i força suficients a conquerir l'ideal. Els representants de Palamós vingueren plenament joiosos d'haver respirat l'aire de renovació.

No podem afegir rès de bo a tot quant portem dit respecte de la situació econòmica de nostra vila: ans al contrari, una certa depressió en el treball fa augmentar els concurrents a la Cuina Municipal. L'estat de la setmana del 15 al 21 de Maig acusa les dades següents:

Dinars gratis, 2522; Dinars venuts a 20 cèntims, 28; Sopars gratis, 2068; Sopars venuts a 20 cèntims, 14; Sopars venuts a 25 cèntims, 4; Raccions a transeunts, 22. Número de famílies, 204; Individus de qué consten dites famílies, 839.

Com a nota curiosa del temps de crisi, hi ha l'aument de venedors de llet. A defecte de treball, creix la competència en els petits negocis. Cal enginyar-se per a subvenir les despeses enormes. També ha crescut en importància el negoci de parracs. Es molt fàcil de fer creure la mainada, car, a tot'hora, sonen trompetes de drapaire.

Si, cada jorn, se fa més difícil l'atenció de la Cuina Municipal, bé ha de maldar la Junta Directiva per a arbitrar recursos. Endevinà un broll de diners en la festa celebrada en el Cine Ideal amb el concurs del Sextet, l'Agrupació Lírica i l'orquestra del «Centro Económico». Tothom va treballar per amor

al poble; els propietaris del local i de l'electricitat cediren tots els drets. Vagi, doncs, per endavant, l'enhorabona. L'arbitri fou pagat a gust, perquè fou gustosa la vetllada. L'enriquí sobretot, el treball admirable del Sextet. Ja en les sessions cinematogràfiques, i en especial les del dissabte, logra el Sextet atraure al Cine molts d'aficionats a la musica. Per a la vetllada que ressenyem, va preparar-se amb temps i a consciencia, i, com que el programa era selectíssim, l'èxit fou gran, com ja era d'esperar. Veus-aquí el programa: Rienzi (Fantasia) i Lohengrin (Preludi del 1.<sup>er</sup> acte) de Wagner, El diluvi de Saint-Saëns i l'Andante de la 5.<sup>a</sup> Simfonia de Beethoven. L'execució de totes les composicions fou acuradíssima, però en l'Andante de Beethoven assolí una justesa i plenitud encantadores. Les esquisideses del preludi del Lohengrin haurien ressaltat molt més amb el concurs de l'harmònim. Llàstima gran que la sabor de les obres genials fos destruïda per la serenada d'en Toselli d'efectisme enlluernador i de melositat aclapadora. Componen el Sextet nou instrumentistes: N'Alexandre Miró, n'Agustí Conchs i en Miquel Bardera interpreten la part de primer violí; en Zoilo Oller la de segon violí, en Josep i en Jaume Miró toquen el violoncello, n'Eduard Castelló toca la viola, en Joan Ferriol el contrabaix i el director en Lluís Ferrer, el piano o l'harmònim, segons conveniencia. En el Lohengrin el treball pianístic fou confiat a la professora na Marta Camós. Mos permetem esperar que elements de tanta valua conrearàn amb predilecció la musica de *camera*, lo qual serà per Palamós goig, honor i escola. L'orquestra del «Centro Económico» executà una fantasia d'Aïda, i L'Agrupació Lírica posà en escena la comedia *Foc que respira* del distingit poeta palamosí en Francesc de A. Marull, i *Las Zapatillas*. Aplaudiments obtingué en Marull, flors recollí el mestre Pamies del chor de damiseles, i grans rialles ressonaren davant la caracterització perfecta dels aficionats artistes. El dia 20, la secció «Renaixement» de Calonge, dirigida per en Josep Casellas, representà en el Saló Carmen el drama *Soldats de la vida* del diputat a Corts, en Salvador Albert, i el Saïnet *Mil duros*.

Torna a haver-hi competencia d'autos, però no amb la passió del temps d'en Guñalons. El nou Competent és en J. J. Montoro i l'Empresa porta per nom *El Murciano*. La lluita innova les combinacions de sortir a tres quarts de 4 del matí per anar a Barcelona i d'arribar-ne a les deu. El Cine Ideal tanca temporalment les portes. Marxa a Amèrica Mr. Stone, ex-gerent de La Corchera. Com a secretari d'Ajuntament, és destinat a Sant Martí de Llàmana en Josep M.<sup>a</sup> Puiggarí.

El Casino «La Unión» celebra junta general per a acordar el complement de les belles reformes, obrint una arcada en la paret central del gran saló. L'acord fou unànim. Nostre bon amic en Faustí Cabarrocas mos escriu que ja és un fet la constitució d'un Centre Empordanès a Barcelona. Mos plau la no-

va en gran manera. Visqui molts anys la novella entitat. En Pere Geli donà al Centre Econòmic una conferència sobre la qüestió obrera.

Pocs dies després de l'arribada dels naufragats italians, víctimes de la guerra, el poble se commogué, car a l'horitzó, segons aparences, un vaixell cremava. No fou altra cosa que el fum de les quatre xameneies d'un torpeder.

Feu-se una important aprehensió de tabac en masia costanera.

A principi de més fou rellevada la companyia de soldats.

Un subjecte, devallat d'Oviedo, qui no era estat mai a Palamós, robà en moltes botigues en poques hores, fins que els guardia-civils l'eixarprenen.

Un conat de foc en el magatzem d'espart de n'Agustí Ayats, espantà els veïns.

Vingué de La Bisbal un gran vol de col·legiales.

El Centre Federal ha inagurat les sardanes a l'aire lliure.

Morí a Barcelona en Baldomer Mauri, conegut palamosí qui havia col·laborat a MARINADA, i a Palamós, en Pere Mestres, fabricant. (D. E. P.) Tothom s'afectà en saber la mort d'un noi de 2 anys, anomenat Pere Taulera, qui va negar-se vora l'escollera de la platja.

En el col·legi dels Germans de la Doctrina Cristiana fou celebrat solemne ofici, el dia de St. Joan Bta. Lassalle. Hi predicà, Mossèn Tomàs Aumallé, Rector de Palamós. La comunió solemne del jovent sigué nodrida i lluida: hi figuraren 59 nois i 43 noies. Hem deixat, a posta, per a la fí, les noves religioses, per tal de finir la crònica amb la festa de la conclusió del Maig. Bella a tot ser-ho, resultà la tal festa: predicà el Dr. Comerma, les canturies de veus blanques tingueren exquisida finor, mercès al concurs de la senyoreta Pilar Camós, l'altar era un devassall de roses, veient-s'hi, com a novitat, el vestit dels dos àngels, present de Donya Carme Ribera de Gubert.

## Sport

### Foot-Ball

Segurament que els amants al bell sport, tindran ocasió d'admirar uns partits molt interessants, entre el Palamós F. C. i algú renomenat team de Catalunya, els dies 24, 25 i 26, festa major d'enguany.—*C. Sénrab.*

## Publicacions rebudes

De *Lectura Popular*: Poesies, d'Aribau i precursors; Contes i croquis de n' Alfons Maseras; Poesies, d'en Francesc Badenes i Dalmau; Patria, Fè i Amor, d'en Lluís Cutxet; Els raigs Y.—Monòlegs, de n'Albert Llanas.

Cartell del Concurs per a l' erecció d'un monument sepulcral dedicat a les heroïnes del siti de Girona.

Instrucciones para defenderse contra el mildyu, por el Consejo Provincial de Fomento de Gerona.

## Moviment del port durant el mes de Maig de 1916

ENTRADES		TONELATGE	SORTIDES		TONELATGE
Vapors	15	9.718	Vapors	15	9.718
Barcos de vela	31	2.343	Barcos de vela	30	2.300

## Operacions de la Caixa d'Estalvis

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reintegres	Quantitats pagades	Llibretes noves
75	2.934	26	1.826'51	3

## Estació pluviomètrica

Aiga recollida durant el mes de Maig: 31'7 mm.

## Registre civil

Mès de Maig

*Naixements*: 1. Pelai Devall i Radó.—2. Emili Carbonell i Pi.—3. Joaquim Bel i Billaiba.—4. Teresa Avellana i Font.—5. Maria Chumilla i Hurtado.—6. Enric Calzada i Casademont.

*Innomenats*: 1. Bardera i Cateura.—2. Garcia i Poc.—3. Morera i Mansió.—4. Parals i Elias.—5. Margarit i Rovira.

*Defuncions*: 1. Antonia Tolosa i Pellicer, 83 anys.—2. Ursula Gassull i Caner, 74.—3. Alfons Alcón i Monter, 53.—4. Pere Mestres i Bussot, 63.—5. Pere Montllor i Prats, 63 anys.

*Matrimonis*: 1. Didac Batlle i Girbau amb Aurora Sais i Bosch.—2. Anselm Gubert i Garrell amb Carme Ribera i Llorens.—3. Francisco de P. Figueras i de Almar amb Carme Bellido i de Cabrera.

RESERVAT

**Tintura Brillant**

JOAN ANTOJA

• Mar, 39 •

BADALONA



RESTAURANT

TELEFON 67

# JEROGLIFIC

Platja de LA FOSCA

BA BE BI BO i BU  
NIC

SANT JOAN DE PALAMÓS  
(Costa Brava)

Primera Colonia estiuenca marítima de Catalunya. — «Xalets» per a famílies. — Servei de Hotel i de Restaurant. Obert tot l'any.

DISPONIBLE

Gran Ebanisteria **MANEL BRUNET**

PALAMÓS

Especialitat en artístiques motlures i marcs per a quadres i retrats. Llits, guardarrobes, calaixeres, espills, etc. etc., de gust exquisit.

Esmerats treballs d'Ebanisteria :: Aquesta casa es distingeix per la seva pulcritut i bon gust en tots els articles que serveix al públic, en especial els MOBLES.

CONSULTORI MÈDIC - QUIRÚRGIC

DE

Joaquim Jubert i Eliseu Jubert

MALALTIES DE LA PELL I SÍFILIS.

:: MALALTIES DELS NENS. ::

CIRURGIA GENERAL

Plaça de l'Oli, 1, pral.

GIRONA

# CICLES SANROMÀ

## MOTOS

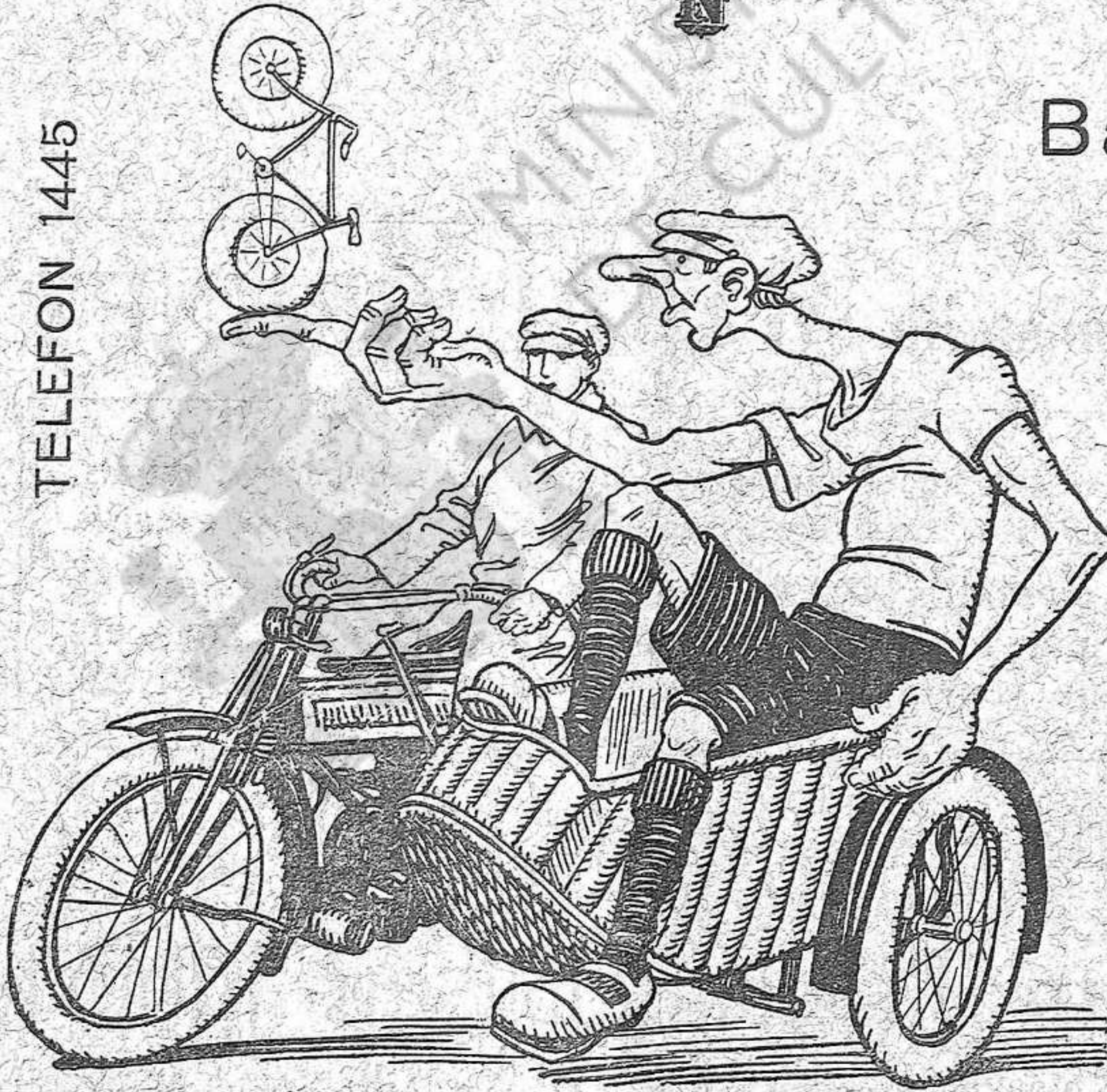
S  
U  
N

TELEFON 1445

Balmes,

62

B  
A  
R  
C  
E  
L  
O  
N  
A



# Tenda LA REINA

— DE —

## NICET CASANOVAS

SASTRERIA i Confeccions. Varis genres de punt. Cotilles alta novetat. Models fabricats especialment per a la casa.  
CENTRE: DE: REPRESENTACIONS

Transports i càrrega - Carruatges de lloguer  
Ordenació de Palamós a Caldas de Malavella i vice-versa.

Diariament Aigua de Caldes a 10 cèntims litre i a preus econòmics a qui la recomani per a banys.

## JOAN OLIVER

Passeig del Gementiri, 24 i 26. PALAMOS

# CASANOVAS

= SASTRE =  
PALAMÓS

Magatzem de Maquinaria i Articles per a les Arts del Llibre

## CEFERI GORCHS I ESTEVE

Rambla de Catalunya, 91.

BARCELONA

Existència de Màquines d'impremta de la tan acreditada casa MARINONI = Màquines de cosir amb fil-ferro i corxets = Tipos comuns, Titolars i Vinyetes de la Fundició DEBERNY; especialitat en lletres angleses **caligràfiques, litogràfiques i talla-dolça**, de les quals n'hi ha sempre existència en magatzem = :: Teles per a Enquadernació :: = **Filets de coure**: gran assortit en magatzem dels més usuals en pòlices de 1 - 2 i 3 kilos.

# Ramón Casas

MODERNA TECNICA DE PIANO  
- TEORIA - SOLFEIG - CANT -

ESCALA DE QUINTES de BARBEREAN,  
modernament reformada per  
— GEVAERT i E. MORERA.

LLIÇONS particulars i a domicili.

## Fusteria i Ebanisteria

— DE —

## J. Marull Agustí

LA MÉS ANTIGA I ACREDITADA

Carrer de Munt, 21

NOTA important: Aquesta casa se fa càrrec de tot el servei funerari.

CONFITERIA  
D'EN

## Josep BARNACH

Major, 38 i Roda, 19. Palamós.

Grans assortits de dolços i pastes seques.  
Assortit de Bombons i Carametlos.

Especialitat en els encàrrecs.

**Aliments** per a Regimen Dietètic i Diabètic, de la casa  
**MANUEL FRERES de Lausanne (Suïça) i**

**XACOLATES** PURES DE CACAO, elaborades  
en el Convent de LA TRAPA  
pels RR. PP. CISTERCENCES.

DIPOSITARIS EXCLUSIUS: **PAGÉS I ROCAFORT** (Successors de  
A. MASSANA)  
Carrer de Fernando VII, 14. **BARCELONA**

---

---

**Papers de Lija - Teles d'Esmeril**

**Discs paper de Lija per a la  
fabricació dels taps de suro.**

**10 MEDALLES EN VARIES EXPOSICIONS**

**Marimon i Debray, S. en C.**

**BARCELONA**

Carrer Dos de Maig, 254.

---

---

*Gran saló de en-*  
*llustra-bòtes de* **Isidro Bernis**

Se compòn tota classe de calçat per deteriorat que sigui. Elegancia, exacti-  
tut i economia. Gran assortit de CREMES de les millors marques, figurant-  
hi l'acreditada marca DANDY, la qual suavitza el cuir fins a l'extrem de  
quedar impermeable. No sofriu més dels ulls de poll: Useu els pegats que  
ven aquesta casa i amb vuit dies quedareu curats.

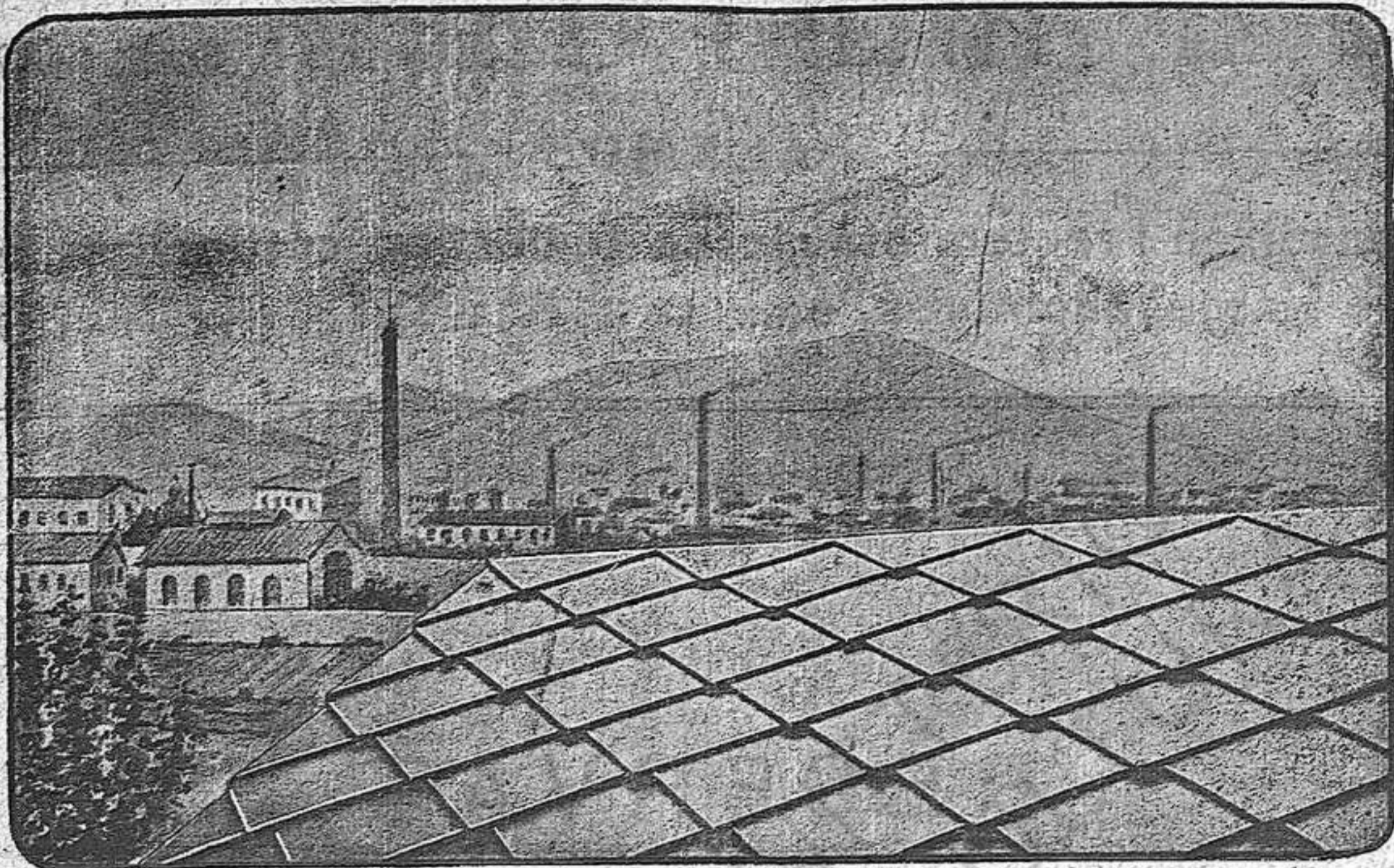
**Carrer de Notaríes, 25.**

**PALAMOS**

**“ROCALLA”**

Plaques de Ciment i Amiant comprimit  
per a tota classe de TEULATS

La coverta més econòmica



La coverta més sòlida i duradera

Model de coverta

DEMANAR PREUS  
I DETALLS, a

**JOSEP ESTEVA, Duc de la Victoria, 14. - BARCELONA**

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

**JAUME CATÀ**

PONT MAJOR - GIRONA

ANIS

**“Del Amor,”**

D'exquisit aroma, agradable paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

**“Del Amor,”**

Molt recomanat per varies emi-  
mències mèdiques. Priva totes  
les malalties infeccioses i de  
l'estómac.

ROM  
«PEPITA»

VERMUT  
«ESPAÑOL»

CONYAC  
«PEPITA»

TINTORERIA "LOS MIL COLORES"

DESPATX :  
Passeig de Castelar

**Antòn Güell**

TALLERS :  
Carretera de S. Joan

PALAMÓS

Se tenyeixen i renten tota classe de vestits, cortinatges, mantes de viatge, alfombres, etc. :: :: APRESTS AL CILINDRE.

RESERVAT

FOMENT D'OBRES

I CONSTRUCCIONS

BARCELONA

Camises a Mida.  
Colls i Punys.  
Pijames, Bates.  
Impermeables.  
Albernuços.  
Calçotets.  
Gorres.  
Guants.

# E. FUREST

---

Passatge de Madoz 6, i Plaça Real 4

Gèbres de punt.  
Abrics inglesos.  
Corbates.

## Barcelona

---

Bisuteria.  
Bastons.  
Paraigües.  
Perfumeria.  
Mocadors.

### ARTICLES DE SPORT

---

---

DISPONIBLE

---

---

## Majó i Planas.- Barcelona

---

Importadors directes d'olis minerals.

Fàbrica de grasses per a la industria

- - - a Hospitalet del Llobregat.

Corretges, Gomes, Amiants, - - -

- - - Estopades i Caps de Cotó.

CORRESPONDENCIA : Fernando, 12, entl.º (Entrada Vidre, 2)

Pròxim trasllado de la Sastreria

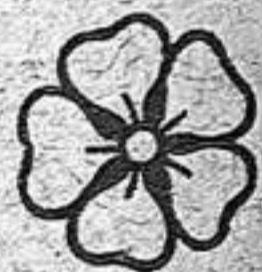
DE

“ **JOAN PRAT** ”

a la Ronda de Sant Pere, 7, entressol.

:: BARCELONA ::

EN BREU, apareixerà



**LA DISSORT**

Aplec de novel·letes d'en  
MIQUEL ROGER I CROSA,  
formant un volum de més de  
200 planes, que es vendrà a  
2 pessetes.

